

פרשת אחרי מות

ילד לא זורקים

בכל פעם שהיה משה מזמין פחית בירה שעולה שלושה שקלים, היה זורק שקל לצד ימין, שקל לצד שמאל, ושקל לאחור.

יותר מאשר נהנה מהבירה, נהנה לראות את המוכר מחפש את הכסף ברחבי החנות. המוכר כמובן זעם. אבל מה לא עושים בשביל פרנסה...?

באחד הימים נתקע משה עם מטבע של חמישה שקלים. כאן נקם המוכר את נקמתו המתוקה: הוא השליך את שני השקלים של העודף, אחד מחוץ לחנות ואחד בין ארגזי הלחם שבפתח.

משה שלף שקל נוסף מארנקו וזרקו אי שם באוויר: **“אני אקח פחית נוספת...”**

בפרשתנו מזהירה התורה **“כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו, וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו. ובחוקותיהם לא תלכו”**. כאן מציינת התורה רשימת מעשים שאותם אסור לבו לעשות,

ומסבירה מדוע: **“כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם, ותטמא הארץ. ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה, כאשר קאה את הגוי אשר לפניכם”**. מבאר רש"י במקום: **“משל לבן מלך שהאכילוהו דבר מאוס שאין עומד במעיו, אלא מקיאו. כך ארץ ישראל אינה מקיימת עוברי עבירה”**.

וכאן הבן שואל: אדרבה, אם ארץ ישראל אינה מקיימת עוברי עבירה, והגויים שלפנינו – כשחטאו בחטאים אלו – הקיאה אותם הארץ מקרבה.

למה ביחס ליהודים, מדגישה התורה, שאם חלילה וחס נעבור על העבירות הללו, **“לא תקיא הארץ אתכם?”**

רבי יעקב קראנץ, המגיד מדובנא, מעניק פרספקטיבה ייחודית לעניין. וכדרכו הנפלאה הוא ממשיל משל לעשיר גדול שעסקיו המסועפים גזלו ממנו זמן רב בכל השבוע, והוא הרהר באפשרות שהוא צריך ליטול לעצמו איזה פרויקט חסד נוסף, מצוה שלא רבים יכולים לעשותה והוא יתאמץ ויטרח בה מאוד. לא הוא לא מעוניין לתרום כסף למוסד כלשהו, הוא לא מתכוון לפתוח בחלוקת **“קמחא דפסחא”** לכל תושבי העיר.

הוא מתכוון למשהו אחר: חסד פרטי שיגזול מזמנו ומשאביו מחד, וייתן לו תחושת סיפוק יומיומית מאידך.

חשב ומצא: לאמץ ילד, יתום **“עגול”** ללא אב ואם, ללא משפחה קרובה ונפש גואלת. הוא יקצה לו חדר מגורים נח – בדיוק כמו שיש לבנו היחיד של הגביר, הוא יעניק לו לימודים ברמה גבוהה, ויצמיד לו חונך שיאלפו נימוסים והליכות, כיאה לבנו המאומץ של הגביר הגדול.

אמר ועשה. במשך תקופה ארוכה התנהלו העניינים כשורה, היתום לא מצא מילים להודות למיטיבו על החסד הגדול, בנו של הגביר אף הוא נהנה מה“אח” החדש והבלתי צפוי. כולם היו שבעי רצון. זהירות: סכנת פליטה היתום שפיתה את בן הגביר

פרשת אחרי מות